

Wat zijn de kwaliteiten van het spel?

Toelichting bij elke kaart van het Kwaliteitspel van UniC en Impulse

SAMENWERKEN

1. Kan met vrijwel iedereen samenwerken

Je laat merken dat je samenwerken met wie dan ook zinvol vindt (voor je eigen ontwikkeling onder andere). Je kunt anderen zonnig duidelijk maken waar jij je prettig bij voelt en waar je niet tegen kunt. Je verwacht dat van anderen ook en daar houd je rekening mee. Zo lever je een bijdrage aan een sfeer waarin je rekening met elkaar houdt. Je bent flexibel genoeg om de ene keer leidend een andere keer volgend te zijn, afhankelijk van wat nodig is.

2. Zorgt dat zowel eigen als andermans doelen worden gehaald

Je hebt voor ogen dat bij samenwerken drie doelen tellen: het gemeenschappelijke resultaat, eigen doelen en andermans doelen. Je kunt over de eigen doelen en die van anderen helder communiceren. Je zoekt een win-win situatie: je kunt zowel gebruik maken van de kwaliteiten van anderen om de eigen doelen te halen als je eigen kwaliteiten in dienst van anderen stellen om hen te helpen hun doelen te halen. Daarbij verlies je het gemeenschappelijke resultaat niet uit het oog.

3. Staat open voor kritiek

Je laat zien dat je kritiek van anderen kunt benutten zonder dat jij je aangevallen voelt. Je kunt achterhalen en verwoorden wat anderen met hun kritiek op jou bedoelen. Is de kritiek terecht dan trek je er lering uit. Je laat anderen dat ook weten.

4. Kan op een goede manier kritiek geven

Jouw kritiek op anderen is er om van elkaar te leren en de samenwerking beter te maken. Je kritiek snijdt hout en je denkt met de ander mee, je laat een ander in zijn waarde zoals jij wilt dat anderen jou ook in je waarde laten.

5. Zorgt voor een goede sfeer in de groep

Je kunt op verschillende manieren met humor, complimenten of peptalk ervoor zorgen dat er prettig en goed wordt samengewerkt. Je let daarbij op hoe iedereen zich voelt, maar ook op het doel dat gehaald moet worden: een prettige werksfeer is daar ook belangrijk voor.

6. Heeft zorg voor de ander

Het maakt voor jou uit hoe een ander zich voelt, ook als je er geen direct belang bij hebt. Je houdt rekening met eigenschappen en omstandigheden van anderen. Je bent bereid hulp te geven wanneer dit nodig is.

7. Gaat handig met ruzies om

Als jij ruzie hebt, wil je erachter komen waar het eigenlijk om gaat. Je blijft rustig en bent duidelijk over wat je dwars zit. Je probeert erachter te komen wat anderen dwars zit en je kunt dit in eigen woorden tegenover hen samenvatten. Wanneer het nodig is, schakel je de hulp van een begeleider in. Je weet ook hoe je een opkomende ruzie kunt vermijden, door een grapje te maken of tijdig je ongelijk te bekennen bijvoorbeeld.

8. Springt in waar nodig

Je probeert iets te doen wanneer iets fout gaat of wanneer iemand hulp nodig heeft. Je laat zien dat je betrokken en hulpvaardig bent.

9. Kan anderen enthousiast maken

Je kunt anderen motiveren, stimuleren en activeren, zodat iedereen meedoet en de werksfeer goed is. Zelf geef je het goede voorbeeld door je enthousiaste houding.

10. Signaleert tijdig knelpunten

Jij bent in staat tijdig vast te stellen dat de samenwerking niet goed verloopt. Of dat nu aan jezelf ligt of aan anderen, aan de opdracht of de situatie. Je kunt tijdig om verduidelijking vragen als je niet begrijpt wat er precies wordt verwacht; als jij je taken niet op tijd afkrijgt, meld je dat ook. Als het jou en jullie niet lukt de knelpunten op te lossen, zorg je dat een begeleider dat te weten komt.

11. Neemt verantwoordelijkheid

Je stelt je actief op en staat voor wat jij kunt, wilt en beloofd hebt. Je doet er alles aan om jouw taken zo goed mogelijk uit te voeren. Je let erop dat vastgestelde regels en afspraken worden uitgevoerd. Je weet dat jij bijdraagt aan de sfeer in de groep.

12. Is bereid zich aan te passen

Je laat zien dat in veel situaties het groepsbelang belangrijker is dan je eigen belang. Je begrijpt dat dingen anders kunnen gaan dan jij zou willen. Je bent bereid voor het groepsbelang compromissen te sluiten. Je vraagt respect voor jouw grenzen daarin, zoals jij die van anderen ook wilt respecteren.

13. Gedraagt zich beschaafd

Je houdt je aan de op school met elkaar afgesproken leefregels en waarden. Wanneer anderen dit niet doen dan wijs je ze daar op. Indien nodig schakel je een begeleider in. Buiten school houd je zoveel mogelijk rekening met andermans waarden. Je stelt je respectvol op.

COMMUNICATIE

1. Stelt goede vragen aan een ander

Je denkt goed na over welke informatie je wilt hebben en welke vragen daarbij passen. Je doet je best aan de ander duidelijk te maken wat je van hem/haar wilt weten. Als het antwoord van de ander duidelijk is, dan kun je doorvragen. Je let goed op welk effect jouw vragen hebben op de ander.

2. Brengt de boodschap duidelijk over

Je kunt wat je wilt zeggen helder formuleren, waarbij je woorden kunt ondersteunen met gebaren en gezichtsuitdrukkingen. Je probeert je steeds te verplaatsen in de ander om na te gaan hoe je boodschap overkomt. Daarnaast kun je snel inspelen op de reactie van de ander.

3. Toont interesse voor ideeën van anderen

Je weet dat je kunt leren van communicatie met anderen, omdat ze anders denken en andere dingen weten dan jij. Ook als iemand helemaal niet op jou lijkt of heel anders denkt, wil je je verdiepen in wat zijn of haar denkbeelden zijn.

4. Praat problemen uit

Je kunt je eigen visie op het probleem duidelijk onder woorden brengen. Maar je weet dat het net zo belangrijk is dat je goed kunt luisteren naar en je kunt inleven in de visie van de ander. Je bent bereid je eigen visie bij te stellen op basis van de informatie van die ander en een serieuze reflectie daarop.

5. Kan in verschillende situaties met uiteenlopende mensen een gesprek voeren

Je probeert je in te leven in mensen met wie je gesprekken voert en reflecteert hierop. Je kunt makkelijk een gesprek beginnen en op gang houden (of weer afsluiten), ook als het met onbekenden in onbekende situaties is.

Wat zijn de kwaliteiten van het spel? - vervolg

Toelichting bij elke kaart van het Kwaliteitspel van UniC en Impulse

ZELFREFLECTIE

1. Nadenken over je eigen handelen

Je kijkt terug op hoe je dingen gedaan hebt en gaat na wat je deed, waarom je het deed en wat je zou willen veranderen. Je beseft welk effect jouw handelen voor anderen kan hebben.

2. Communiceren over eigen behoeftes en gedrag

Je kunt onder woorden brengen wat jij wilt en wat voor jou belangrijk is. Je weet dat dat nodig is omdat anderen niet zomaar kunnen weten of afleiden waarom je doet zoals je doet. Je ziet in dat mensen verschillen in behoeftes en gedrag en je gebruikt dat inzicht als je wilt uitleggen wat jouw behoeftes en gedrag zijn.

3. Zelfkennis

Je kent je eigen sterke en zwakke punten. Je hebt een beeld over hoe jij je in bepaalde rollen en situaties zult gedragen. Je weet ook op welke manier(en) je het liefst wilt leren om gestelde doelen te bereiken.

4. Erkennen dat je fouten maakt

Je ziet jezelf als iemand die net als elk ander fouten maakt en fouten mag maken. Je kunt over je fouten communiceren. Je kent jezelf goed genoeg om te weten dat bepaald soort fouten bij jou horen.

ZELFSTURING

1. Raakt niet in de stress bij het maken van een fout

Je weet dat je fouten maakt en ervan kunt leren. Je raakt dan ook niet in paniek wanneer er iets fout gaat. Je blijft rustig en denkt na hoe je het zo goed mogelijk kunt herstellen. Je kunt met anderen je fouten bespreken en nadenken over hoe je ze in de toekomst kunt vermijden.

2. Weet wat het belangrijkste is (en doet dit eerst)

Je kunt prioriteiten stellen. Je kunt afwegen wat JIJ belangrijk vindt met wat ANDEREN belangrijk vinden. Je schat in hoeveel tijd elke taak kost en maakt op basis daarvan een werkplan. Als je inschatting niet klopt, onderneem je tijdig actie.

3. Verdeelt zijn energie goed

Het weet wanneer je meer en wanneer je minder energie hebt en wat van invloed is op je energie (bijvoorbeeld: het karakter van de taak; de mensen met wie je werkt; het moment van de dag; de manier waarop je werkt; of je wel genoeg slaap hebt gehad). Op grond daarvan zorg je dat je genoeg energie hebt om alles te doen wat je wilt en moet doen.

DENKEN

1. Kan kritisch denken

Je laat je niet door anderen voorschrijven wat en hoe je moet denken. Maar je beweert ook niet zomaar iets. Je neemt ook niet zomaar iets aan. Je vraagt je af op welke bronnen iets gebaseerd is en of de manier van redeneren klopt. Je doet dat voor je eigen gedachtengangen net zo goed als voor die van anderen. Je bent bereid je gedachten aan die van anderen te toetsen. Je gebruikt vragen en denkbeelden van anderen om je eigen gedachten en manier van denken en redeneren verder aan te scherpen.

2. Kan gemakkelijk van de ene naar de andere gedachte springen (associëren)

Je kunt met onverwachte originele ideeën komen. Je ziet snel verbanden tussen het een en het ander.

3. Kan argumenteren

Je doet je best om goede argumenten te geven. Je denkt na over hoe anderen en jij argumenteren en waarom je een argument redelijk, juist, onredelijk of onjuist vindt. Je weet dat argumenten gebaseerd kunnen zijn op feiten, ervaringen, gevoelens en waarden. Je bent bereid aan anderen uit te leggen waarop jouw argumenten zijn gebaseerd.

4. Is analytisch

Je gaat op zoek naar de kern, waarbij je een onderscheid maakt tussen hoofd- en bijzaken. Je pluist graag iets uit en kunt goed onderscheiden en benoemen.

5. Denkt logisch

Je ziet verbanden, bijvoorbeeld: volgordes, deel/geheel, oorzaak/gevolg, doel/middel, feit en mening. Je kunt goed stap voor stap een redenering opzetten of ontleden.

6. Denkt creatief

Je kunt een vraag stellen of een probleem formuleren waar anderen niet zo gauw opkomen. Je durft buiten gebaande wegen te treden in denken of ontwerpen.

JEZELF ONTWIKKELEN

1. Neemt veel initiatief

Je komt met voorstellen en bedenkt oplossingen, ook als er niet om gevraagd wordt. Je bent actief bezig met wat je moet doen of met wat je tegenkomt. Als iets onduidelijk is of je loopt vast, wacht je niet af tot een ander het komt oplossen.

2. Kan improviseren

Je kunt functioneren in onverwachte situaties. Je kunt snel iets doen of bedenken als iets dreigt te mislukken. Je kunt in dergelijke situaties makkelijk goede alternatieven bedenken.

3. Durft te experimenteren

Je durft nieuwe rollen en taken op je te nemen en activiteiten te ondernemen. Je bent dan niet bang om jezelf voor schut te zetten. Ook als je niet weet wat de uitkomst zal zijn, probeer je dingen uit.

4. Kan goede leervragen stellen

De vragen die je stelt helpen je om verder te komen in wat je wilt weten of wilt kunnen. Je kunt zonodig uitleggen wat je precies wilt leren, wie of wat je nodig hebt om te leren en welk resultaat je nastreeft.

5. Wil zichzelf graag ontwikkelen

Je doet je best om verder te komen, meer te doen, meer te kunnen, te weten, te durven. Je kent je eigen sterke en zwakke punten.

6. Is nieuwsgierig

Je hebt een honger naar kennis en inzichten. Je kunt aangeven welke vakken en onderwerpen je interessant vindt en waarom je daar meer van wilt weten.